

PORANNĄ

wychodzi dwa razy dziennie: o godzinie 6-tej rano i o godzinie 2 popołudniu („Gazeta Wieczorna“).

Ceny prenumeraty:

Abonament miesięczny we Lwowie za oba wydania gazety 2 korony.

Za codzienną dwukrotną dostawę do domu dopłaca się 60 halerzy.

Z przesyłką pocztową w kraju i monarchii:

miesięcznie . 2 K 50 h. | z dwukrotną 3 K — h.
kwartalnie . 7 „ 50 „ | wysyłką . . 9 „ — „
rocznie . . 30 „ — „ | pocztową . 36 „ — „

W Niemczech miesięcznie 4 K — h.
W innych państwach Zw. p. miesięcznie 5 „ — „

Ceny ogłoszeń: Za wiersz jednoszpaltowy petitowy lub jego miejsce 24 hal. Nadesłane za wiersz petitowy lub jego miejsce 80 hal. Po kronice wiersz 2 kor. Nekrologia za wiersz petitowy 60 hal. — Drobne ogłoszenia po 6 hal. za wyraz, wyrazy tłustymi czcionkami liczą się po dwójnie. Numer pojedynczy we Lwowie 4 hal., na prowincyi 8 hal.

Nr. 983.

Lwów, niedziela 10. listopada 1912.

Rok II.

W Stambule trwoża i rozpacz...

Adryanopol jeszcze się broni. — W zdobytych Salonikach. Zdobycie Monastyru. — Marsz Serbów ku morzu wśród groźnych pomruków Europy.

Lwów, 10 listopada.

(=) Przeżyliśmy 24 godzin bez istotnej zmiany w położeniu tak na terenie wojennym, jak i w salonach dyplomacji. Turcy gotują się do ostatecznej obrony Czataldzy, nie wierząc jednak w jej powodzenie, Bułgarzy zaś zbierają siły do ostatecznego porachunku.

Przed upadkiem Konstantynopola i Adryanopola nie należy też oczekiwać żadnych donioślejszych wydarzeń na terenie wojny dyplomatycznej, do której gabinety przygotowują zbrojne arsenały argumentów.

W każdym razie można zaznaczyć, że ton agresywny prasy serbskiej i pewne siebie oświadczenia polityków serbskich znacznie wzmogły naprężenie austro-serbskie, które zaczyna niepokojąco wybijać się na plan pierwszy wypadków.

Przed zdobyciem Czataldzy.

Paryż. (TBK). Według doniesienia specjalnego sprawozdawcy „Matina“ z Konstantynopola, oświadczył wielki wezyr Kiamil ambysadorem wielkich mocarstw, że bronić będzie porządku zarówno w Konstantynopolu jak Malej Azji. Gdyby to jednak było niemożliwe, czyto wskutek wmaszerowania nieprzyjaciół czy to przez to, że nieszczęśliwa ludność pod wpływem okrucieństw wojny popadnie w rozpacz, wówczas za następstwa tego odpowie sumienie Europy. Nie rachujcie na to, abyśmy kiedykolwiek opuścili Konstantynopol, lub aby sułtan uciekał ze stolicy. Raczej monarchę musiano by zabić w pałacu, a mnie w biurze.

Londyn. (Tel. wł.) Według obszernych depesz konstantynopolitańskich sprawozdawców — Nazim basza przedłoży w niedługim czasie sprawozdanie, w którym wyraźnie oświadcza, że stan armii tureckiej jest rozpaczliwy. Pięćdziesięciu oficerów postawionych przed sądem wojenny za tchórzostwo rozstrzelano. Sam Nazim basza zastrzelił 3 oficerów.

Konstantynopol. (T. wł.) Wśród zbiegów z Siliwri, zaszły trzy wypadki cholery.

Konstantynopol. (Tel. wł.) Ogłoszono tu wiadomość, że Bułgarzy są tak wyczerpani z sił i zasobów, że już niebędą mogli maszerować na linie Seraj—Czoru.

Bez przerwy nadciągają rodziny tureckie z wsi na linię Czataldzy i zalegają drogę do portu czekając na okręty, które je przewożą do Azji.

Wiedeń. (Tel. wł.) „W. Allg. Ztg.“ donosi, że wiadomość o rzezi chrześcijan w Konstantynopolu jest nieprawdziwa. W mieście jest spokój(?) Wśród wojsk małaazyjskich wybuchła cholera, będą musiały odbyć 8-dniową kwarantannę.

Sofia. (Tel. wł.) Oczekują, że walki pod Czataldzą będą bardzo krwawe. Bułgarzy są zdecydowani przełamać linię obronną bez względu na ofiary, nawet gdyby ich liczba była większa, niż pod Lüle Burgas.

Konstantynopol. (TBK.). Krążą pogłoski, że Mahmut Szeziket basza ma zostać dyktatorem wojskowym, a to w tym celu, by skoncetrować wszystką władzę w jednym ręku.

Konstantynopol. (TBK.) Do dzienników donoszą z Siliwri (nad morzem Marmara), że po ucieczce władz tureckich wybuchły rozruchy. Wśród ogólnego popłochu zabito 4 Greków, trzech ormian, trzech żydów i kilka innych osób.

Konstantynopol. (TBK.). „Ikdam“ zaprzecza doniesieniu, że Mahmud Szeziket uda się do Czataldzy w celu inspekcji wojsk.

Konstantynopol. (TBK.). Dzienniki „Tanin“ i „Jeni Gazetta“ zawieszono z powodu artykułów podburzających. Zdaje się, że wywody „Jeni Gazetty“ iż religia i kalifat są bardzo zagrożone, uznano za przesadne.

Konstantynopol. (TBK.). Wczoraj przywieziono tu wielu rannych i 3000 chorych. Z Rosyi przybyło około 100 ochotników muzułmańskich.

Konstantynopol. (TBK.). Tymczasowy kierownik ministerstwa marynarki, tymczasowy szef sztabu gen. i dwóch generałów przybyło tu z widowni wojny i zdali sprawę radzie ministrów o stanie armii tureckiej.

Sofia. (Ag. bułg.). Główna kwatera opuściła Starą Zagorę.

Rzym. (Ag. Stef.) Włochy wysłały do Turcji eur pejskiej trzy okręty wojenne do ochrony obywateli włoskich i zastrzegły sobie, że w danym razie wysłać jeszcze jeden okręt wojenny do Bosforu.

Wczoraj rano odpłynął z Neapolu parowiec „Re d'Italia“ z żywnością dla 600 osób na 14 dni do Konstantynopola.

Puścić ich do Konstantynopola?

Wiedeń. (Tel. wł.) „W. A. Ztg.“ z dobrze poinformowanych kół petersburskich donosi, że Rosya poniechała już wątpliwości, co do wkroczenia Bułgarów do Konstantynopola. Rosya nie poczyni przeciw temu przemijającemu (!) aktowi żadnych zarzutów, sądzi bowiem, że bohaterskim wojskom bułgarskim należy się ten zaszczyt i nagroda, tem bardziej, że po chwilowej okupacji wojska te opuszczą Konstantynopol.

Wiedeń. (Tel. wł.) „F. Presse“ donosi na podstawie rzekomo autentycznych informacji, że w marsz Bułgarów do Konstantynopola spotka się z protestem Rosyi. (Z tych dwu sprzecznych wiadomości prawdziwszą zdaje się nam być doniesienie „W. Allg. Ztg.“, gdyż nie ulega wątpliwości, że Bułgaria działa w porozumieniu z Rosyą, w każdym razie aż do zakończenia konferencji europejskiej. Red.)

Ostatnie chwile Adryanopola.

Londyn. (Tel. wł.) Potwierdzenie wiadomości „D. Mail“ o wzięciu Adryanopola dotąd niema.

Sofia. (Ag. bułg.) W kilku miejscowościach prowincyi Adryanopolskiej pojawiły się bandy baszybożuków. Władze bułgarskie wydały potrzebne zarządzenia.

Turyń. (Tel. wł.) „Stampa“ donosi, że Bułgarzy zdobyli dwa forty adryanopolskie na południowy zachód od twierdzy. Są to bardzo ważne pozycje.

Petersburg. (P. Ag.) Z Mustafa Baszy donoszą: Onegdaj przez cały dzień toczyła się krwawa walka o pozycję Papastepe. Bułgarzy odparli rozpaczliwy atak Turków. Według urzędowego doniesienia Bułgarzy ostatecznie zdobyli wymienione wzgórze, Turcy cofnęli się do fortu Bekszi tepe.

Konstantynopol. (TBK.) Według prywatnych doniesień, nadeszłych do pism tureckich z Adryanopola, komendant placu tej twierdzy ogłosił wczoraj rozkaz dzienny, w którym oznajmia o powodzeniu oręża tureckiego pod Urlu. Przy-

był do Adryanopola rodziny muzulmańskie odstawiono do Keszani i Uzun.

Kolonia. (TBK.) Do „Köln. Ztg.” donoszą z Sofii: Bułgarzy zajęli po zaciętej walce dwie ważne pozycje pod Adryanopolem Kartal tepe i Papastepe.

Konstantynopol. (TBK.) Urzędowy telegram walego Adryanopola do wielkiego wezyra, nadany we czwartek, donosi: Wczoraj starły się dwa szwadrony nieprzyjacielskie z kompanią naszego wojska, które broniło stacji kolejowej Urtu, o 3 godziny drogi od Adryanopola. Nieprzyjaciel musiał cofnąć się, straciwszy 30 ludzi.

Drugi telegram donosi: Walka na zachodnim froncie fortyfikacji Adryanopola i koło Maraszu, które już sygnalizowano, rozpoczęła się o godz. 7 rano i trwała do godz. 8 wieczorem. Po półgodzinnej przerwie walka znów się rozpoczęła i trwała całą noc, a następnego dnia znowu do wieczora. Nieprzyjaciel nie mógł odeprzeć ataku na bagnety wojsk naszych i musiał cofnąć się w nieładzie, poniosłszy wielkie straty. Zdobyliśmy kilkadziesiąt strzelb Mamlichera i wiele amunicji. Na froncie zachodnim nasza artyleria zmusiła do milczenia artylerię nieprzyjaciela. Na froncie południowym również odparto nieprzyjaciela. Walka która trwała 36 godzin, zakończyła się świetnym zwycięstwem (?), który tworzyć będzie kartkę honoru w dziejach Turcji.

Walki pod Drama.

Konstantynopol (TBK.) „Alemdar” donosi że koło Drama toczą się krwawe boje. Bułgarzy mają przewagę. Jest nadzieja, że Drama opierać się będzie długo.

W zdobytych Salonikach.

Ateny. (Urzędowo). Wczoraj podpisano kapitulację Salonik wraz z fortem Kara Buru. Poddano się 25.000 żołnierzy.

Ateny. (Tel. wł.) Panuje tu wiara, jakoby sprawdziła się przepowiednia, którą uczynił metropolita ateński, że Saloniki zdobęą Grecy w dzień św. Dymitra. — Z Salonik donoszą, że tamtejsza grecka ludność jest po prostu uszczęśliwiona spełnieniem się tej przepowiedni. Św. Dymitr bywa przedstawiany jako jeździec na koniu, uzbrojony w zbroję rzymskiego legionisty, w ręce trzyma lancę, którą zabija demona pogaństwa. Owoż w Salonkach panowała tradycja, że przyjdzie rycerz wschodni i uwolni ludność z pod przemocy. Legenda ta obecnie dokładnie spełniła się z tą różnicą, że ten jeździec przy był raczej z zachodu, niż ze wschodu.

W Atenach iluminują i dekorują miasto na znak radości.

Ateny. (Tel. wł.). Następca tronu zamieszkał w Salonikach w pałacu Patali, urządzone w bardzo wytworny sposób przez zarząd gminy. Dziś odbędzie się uroczysty wjazd króla Jerzego do Salonik.

Ateny. (TBK.). Na zapytanie rządu co do zajęcia Salonik, szef kancelarii wojskowej króla telegrafował: Według doniesienia, otrzymanego od następcy tronu, dowódca Salonik w czwartek wieczorem przybył do następcy tronu i zaoferował kapitulację miasta. Następca tronu zażądał, aby wojsko tureckie złożyło broń i poddało się wraz z fortem Karaburun. Termin upłynął wczoraj rano. W razie odrzucenia tych warunków, miało rozpocząć ostrzeliwanie miasta. Następca tronu wyraził nadzieję, że warunki będą przyjęte. Tak brzmiało doniesienie następcy tronu, wystosowane do króla.

Do tego mam jeszcze donieść: O godz. 7 m. 50 rano usłyszeliśmy 20 strzałów armatnich. Było to tuż przed upływem terminu. Z tego wniesiono, że miasto poddało się. Nie otrzymaliśmy od następcy tronu potwierdzenia kapitulacji. — Król w moim towarzystwie przeszł przez rzekę Wardar. Pociągi kolejowe z powodu uszkodzenia mostów nie mogą kursować.

Londyn. (Tel. wł.). Dzienniki opisują straszne sceny, które się rozgrywały podczas zajęcia Salonik. Z więzień wypuszczono zbrodniarzy i pozwolono im bezkarnie hulać po mieście, ra-

bunkom i masakrom nie było też końca. Żołnierze załogi zupełnie stracili głowy — sami plądrowali lokale i domy prywatne.

Malta. (TBK.) Eskadra angielska otrzymała rozkaz odpłynięcia do portów wschodnich. Sądzą, że ten nagły wyjazd okrętów wojennych jest w związku z kapitulacją Salonik. Przepuszczają, że eskadra uda się do Salonik.

Ateny. (TBK.) Z powodu zajęcia Salonik odbyło się Te Deum, miasto przystrojono chorągiewami, panuje ogromny zapal, tłumy przeciągają ulicami wznosząc okrzyki na cześć następcy tronu, Venizelosa i armii.

Coraz bliżej morza.

Belgrad. (Tel. wł.) Wiadomość o zajęciu Monastyr przez Serbów potwierdza się.

Belgrad. (Tel. wł.). Pochód serbski ku morzu adryatyckiemu napotyka na trudności z powodu ustawicznej śloty. Spodziewają się tu, że dopiero we wtorek kolumna serbska zdąży nad morze.

Belgrad. (Tel. wł.) Generał Jankowicz, który rozpoczął pochód z Prizren ku morzu Adryatyckiemu, połączył się z Czarnogórcami. Czarnogórcy już przedtem zajęli porty Medue i Alessio.

Belgrad. (TBK.) Ze Skoplje donoszą jeszcze następujące szczegóły o walkach ostatnich dni 14: W walce pod Nowym Bazarem Serbowie mieli 500 zabitych i rannych, Turcy 300 zabitych, a 70 rannych. Serbowie zdobyli 57 dział i wiele materiałów wojennych. Walki pod Koczewem i Prilepem były bardzo krwawe, gdyż piechota bez poparcia artylerii wykonała atak na bagnety. W końcu udało się wojsku serbskiemu odeprzeć Turków w kierunku na Monastyr i Debar. Zajęcie Monastyr jest bliskie. Kilku przywódców albańskich poddało się Serbom. Straty Serbów pod Prilepem wynoszą 2500 zabitych i rannych, straty Turków 6000 zabitych i rannych.

Belgrad. (TBK.) Attachés wojskowi Austro-Węgier, Włoch, Francji i Anglii udali się drogą na Skoplje na widownię wojny w Macedonii. Rosyjski generał Lipowac udał się do Skoplje. Król serbski przyjął w Skoplju przedstawicieli wszystkich wyznań.

Z czarnogórskiego teatru wojny.

Kotar (Cattaro) (Tel. wł.) Korespondent wojenny „Reichspost” z obozu czarnogórskiego donosi, że w lazarecie wojennym w Tuzi wybuchła dezynterya, a opieka lekarska rannych jest bardzo licha. W osobnym oddziale szpitala, strzeżonym przez sztydłwachów czarnogórskich, znajduje się 10 rannych Turków, którym Czarnogórcy poobcinali nosy. Faktu tego nie można zaprzeczyć, bo udało się odfotografować okaleczonych.

Obłężenie Skutari nie postąpiło naprzód, nowoczesne bowiem obwarowania w Tarabosz, Soicy i Werbas okazują się tak silne, że opierają się wszelkim atakom. Skutari nadto jest dobrze zaprowiantowane.

Rjeka. (TBK.). Onegdaj wznowiono ostrzeliwanie Skutari. W mieście wielki popłoch. Chrześcijanie schronili się do katedry, gdzie ma się także znajdować arcybiskup ks. Feregi. Mimo najlepszych zamiarów trudno jest artylerii czarnogórskiej oszczędzać poszczególne budynki, bo trudno je odróżnić. Ceny żywności w Skutari bardzo podskoczyły. Konsul francuski otrzymał od rządu francuskiego polecenie, aby usunął się z miasta wraz z poddanymi francuskimi.

Zwycięzcy podnoszą głowę.

Londyn. (Tel. wł.). „Daily Telegraph” podaje wywiad z Geszowem, który oświadczył, że państwa związkowe porozumiały się już w ogólnych zarysach co do spraw terytorjalnych, szczegółów jednakże jeszcze nie ustalono. O Konstantynopolu i Salonikach będzie mowa z końcem wojny, podobnie byloby przedwcześnie

dziś mówić o konferencji europejskiej. Podczas wojny państwa związku nie mogą zgodzić się na żadną oficjalną interwencję mocarstw, później zaś, będzie to zależało od zgody państw bałkańskich. Związek nie tylko obecnie prowadzi wspólną akcję ale i na przyszłość jednolicie będzie zawsze na zewnątrz występował.

Kolonia. (Tel. wł.) Według informacji kół kompetentnych, połączone państwa bałkańskie przyjmą propozycję zawieszenia broni tylko pod warunkiem, że zatrzymają swe korzyści wojskowe, a na to potrzeba ich zajęcia linii Czataldży i rękoi, że wysyłka wojsk z Małej Azji będzie wstrzymana. Wreszcie wojska tureckie, walczące jeszcze w Macedonii i Tracji, muszą być wzięte do niewoli wojennej.

Paryż. (Tel. wł.) „Echo de Paris” przynosi z kół dyplomatycznych wiadomość, że stosunek króla Ferdynanda do Austrii jest o wiele lepszy, niż do Rosji.

Londyn. (Tel. wł.) „Daily Mail” donosi z Konstantynopola, że Konstantynopol ma być zamieniony po wojnie na wolny port międzynarodowy na wzór Hamburga. W tym kierunku toczą się już rokowania między mocarstwami. Stolicą Turcji będzie odtąd Brussa w Anatolii.

Londyn. (Tel. wł.) Stojący blisko sfer rządowych egipskich „Le Progresse” wychodzący w Kairo sądzi, że obecne położenie Turcji nakłada na Anglię obowiązek obsadzenia Syrii, by w ten sposób klucz do Egiptu i do Arabii dostał w swe ręce.

Paryż. (TBK.) Prezydent gabinetu Poincaré przedłożył na wczorajszej radzie ministrów ostatnie wiadomości o wypadkach na Bałkanach.

Londyn. (TBK.) W mowie podczas bankietu w Guildhall premier Asquit oświadczył, że mocarstwa robiły wszystko, by bez użycia gwałtu wprowadzić ład i spokój w europejskich prowincjach Turcji działały tam jednak siły stojące poza kontrolą dyplomacji. Państwa bałkańskie wzięły sprawę w swoje ręce. Rzeczy już nie wrócą nigdy do dalszego porządku, dyplomaci muszą uznać fait accompli. W końcu oświadczył, że stosunek Anglii do mocarstw bez wyjątku jest jak najprzyjemniejszy.

Berlin. (Tel. wł.) „B. T.” donosi z Petersburga, że w tamtejszych kołach dyplomatycznych mówią o nowej propozycji Poincarégo, z którą Sazanow ma się zgadzać.

Anglią a Dareanele.

Berlin. (Tel. wł.) Wczoraj pojawiła się wiadomość o tem, jakoby Anglia zgodziła się na otwarcie Dardaneli. W tutejszych kołach nie dano z miejsca temu wiary, zaś następująca depesza z Konstantynopola potwierdza ten sąd. Oto podczas narady ambasadorów w Konstantynopolu nad sprowadzeniem okrętów wojennych dla ochrony cudzoziemców, ambasador rosyjski „sprytnie” zaproponował, by od Turcji nie żądać pozwolenia w każdym poszczególnym wypadku, lecz by „ryczałtowo” otworzyć przesmyk dla wszystkich okrętów. Ambasador angielski pominął tę sprawę zupełnym milczeniem, wobec czego przestano o tem dyskutować.

Petersburg. (Tel. wł.) „Now. Wremia” występuje gwałtownie przeciw oddaniu pewnej angielskiej firmie fabryki broni w Rosji. Czy wskazane jest — zapytuje — tak odpowiedzialny przemysł oddawać w ręce zastępców państwa, którego interesy krzyżują się z naszymi i którego przyjaźń dzisiejsza może już jutro nie istnieć?

Rumunia prosi o głos.

Londyn. (Tel. wł.). „Times” donoszą z Sinaia, że rząd rumuński wydał znaczne sumy na zakupno wielkich zapasów amunicyjnych i materiału wojennego. Rumunia stara się postawić 400.000 żołnierza.

Bukareszt. (TBK.) „Epoca” w artykule wstępnym broni energicznie praw Albańczyków i żąda, aby je urzeczywistniono w rozwiązaniu targu bałkańskiego. Te same prawa przysługują także Kucowołochom. Ktoby sądził wnosząc z dotychczasowego zachowania Rumunii, że pań-

stwo to nie jest interesowane w rozwiązaniu sprawy Bałkanów, grubo by się pomylili.

Austro-serbskie naprężenie.

Tylko Adryatyki! — Poparcie Bułgarii i Rosji. Zdanie Anglii.

Belgrad. (Tel. wł.) Urzędowy dziennik „Samouprawa” ogłasza oświadczenie, w którym powiada, że niepodzielne państwo albańskie nie będzie mogło być utworzone. To urzędowe oświadczenie w sprawie Albanii dowodzi, że między państwami Związku bałkańskiego istnieje projekt pełnego podziału Albanii.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Freie Presse” podaje z serbskiej strony następujące informacje: Jakkolwiek Serbia nie będzie mogła zrzec się obsadzenia jednego z adryatyckich portów Albanii, to jednak może dać zapewnienie, że nie uczyni zeń portu wojennego. Serbia ma na oku interesy czysto komercyjne, to też jeśli zapewnienie, że dąży tylko do zdobycia portu handlowego, może usunąć obecne naprężenie, to Serbia chętnie oświadczenie w tym kierunku złoży.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Zeit” przynosi wiadomość z serbskim ministrem handlu Stojanowiczem, który oświadczył, że Serbia musi mieć port nad Adryatykiem, idea neutralnej kolei nie da się utrzymać, bo państwa bałkańskie nie są Afryką, ani Azją.

Budapeszt. (Tel. wł.) Serbski minister Stojanowicz oświadczył w wywiadzie, że Serbia potrzebuje portu na zachodzie, a nie na wschodzie. Odległość Serbii od Adryatyku wynosi 300 km., od morza Egejskiego 600 km. Od 30 lat Serbia żąda kolei Dunaj-Adrya, bo interesy jej leżą na zachodzie.

Wiedeń. (Tel. wł.) „N. W. Tagblatt” donosi, że austro-węgierski poseł Ugron wraca dopiero w poniedziałek do Belgradu, nie oznacza to jednak, że już jutro rozpoczną się rokowania. Austria obecnie przedstawi tylko warunki, pod jakimi mógłby się ułożyć dobry stosunek obu państw. Gdy przyjdzie do rokowań, austriaccy zastępcy będą naturalnie poinformowani o żądaniach monarchii.

Budapeszt. (Tel. wł.) Półurzędowy „Bud. Hirap” pisze pod adresem Serbii: Podczas delegacji dyplomacji austro-węgierskiej chodziło na palcach i obniżali głos, by nie szkodzić dążeniom pokojowym. Natomiast Serbia podnosi obecnie w zuchwałym tonie głos i zaczyna grać z mocarstwem, jakim są Austro-Węgry. Serbia na kongresie berlińskim została utworzona tylko dzięki wstawiennictwu Austrii, a pod Siwnicą nikt inny, tylko Austria powstrzymała Bułgarów w ich zwycięskim pochodzie na Serbię. Podczas przesilenia aneksyjnego byliśmy bardzo wobec Serbii łagodni, za co teraz płaci nam ona niewdzięcznością. Serbia nie rozumie pokojowych tendencji naszego monarchy. Pokój nie może być bezwarunkowy. Nasze interesy na Bałkanie muszą być warowane. Nie potrzebujemy zaraz wygrywać 2 miliony żołnierzy i bez tego mamy dość siły, by wybujałe dążenia serbskie do właściwej miary sprowadzić.

Sofia. (Tel. wł.) Dzienniki donoszą, że rząd bułgarski poprze w każdym kierunku Serbię w jej dążeniach do zdobycia portu adryatyckiego.

Belgrad. (Tel. wł.) „Stamna” donosi z Petersburga, że Rosja użyje całego swego wpływu na rzecz dążeń serbskich w kierunku Adryatyku.

Londyn. (Tel. wł.) Dr. Dillon pisze w „D. Tel.”, że jeśli Serbia wystąpi przeciw Austrii, będzie zupełnie izolowana. Wszystkie mocarstwa wstrzymają się od interwencji, jak długo Austria będzie stawać tylko w obronie swych interesów gospodarczych.

Londyn. (Tel. wł.) Rząd angielski otrzymał autentyczne informacje o zamiarach Serbii. Otóż według nich Serbia po zajęciu Durazzo nigdy go już nie opuści.

W przełomowej chwili...

Budapeszt. (TBK.). Cesarz przyjął wczoraj o godz. 9. rano ministrów zagranicznych

hr. Berchtol'a na osobnym posłuchaniu, które trwało godzinę. Popołudniu cesarz przyjął ambasadora niemieckiego Tschirschky'ego.

Budapeszt. (WBK.). W mieszkaniu ministra spraw zagranicznych w pałacu królewskim odbyła się wczoraj od godz. 1/2 do 1/2 n. r. rada, w której wzięli udział: minister spraw zagranicznych hr. Berchtold, minister wojny Auffenberg, węgierski prezydent ministrów Lukacs i szef sztabu generalnego marszałek polny Schemua.

Budapeszt. (Tel. wł.). Minister wojny Auffenberg z kilku dygnitarzami wojskowymi udał się do fabryki broni w Csepel i bardzo dokładnie ją oglądał.

Zjazd Wilhelma II z austr. następcą tronu.

Wiedeń. (Tel. wł.) „W. A. Ztg.” donosi, że w najbliższym czasie nastąpi zjazd cesarza Wilhelma z arc. Franciszkiem Ferdynandem.

P. Głabiński o sytuacji.

Kraków. (Tel. wł.) Wczoraj odbyło się tu w małej salce domu chrześcijańskich robotników zebranie, na którym referował dr. Głabiński „O międzynarodowym położeniu, a obowiązkach Polaka”. Referat sprawił bardzo słabe wrażenie, bo nie tylko nie dał żadnych wytycznych, ale nawet sytuacji głębiej nie ujął. Referent mówił ciągle o moralnym odrodzeniu się, zastrzegł się, że nie można robić żadnych kombinacji z kordonami, bo one są określone w kongresie wiedeńskim (!), a niepodległą Polskę obiecywał naszym prawnikom. Na interpelację odpowiedział, że nie ma nic przeciwko związkom strzeleckim, o ile one przyczyniają się do higieny ciała. Zebranie zakończyło się uchwaleniem rezolucji przeciw wywłaszczeniu, za konsolidacją wszystkich stronnictw i za prowadzeniem samodzielnej polityki polskiej.

Obstrukcja w komisji budżetowej.

Wiedeń. (TBK.) O zajęciach na końcu wczorajszego posiedzenia komisji budżetowej pojawiło się następujące urzędowe sprawozdanie: P. Dulibicz zakończył przemówienie swe o godzinie wpół do 3 nad ranem i postawił nowych 100 poprawek. Poprzednio wnieśli już pp. Gostinczar i Jarc dwieście poprawek.

Generalny sprawozdawca budżetu Steinwender zwrócił się następnie przeciw Słoweńcom, gdyż na zebraniu prezesów klubowych bez sprzeciwiania się Słoweńców postanowiono załatwić jak najrychlej budżet ze względu na niepomysłną sytuację finansową państwa, na niedobór i na zły stan renty. Zarzucił Słoweńcom, że drwią sobie z komisji. (Protesty Słoweńców). Gdy w tych warunkach wprost niepodobna normalnie obradować, sprawozdawca wniósł, aby przewodniczący zasadniczo zapytał się komisy, czy chce wogóle dokonać jakichkolwiek zmian w budżecie ministerstwa skarbu. (Wielka wrzawa wśród Słowian południowych). Podobne głosowanie od razu rozstrzygnęłoby los poprawek, wniesionych przez Słoweńców. Mowca apeluje do wszystkich posłów, aby cofnęli swe poprawki, tak, jak mowca cofa swoje. (Wielka wrzawa).

Przewodniczący Korytowski oznajmił, że pp. Tomschik, Glöckl, Diamand i Teufel, cofnęli wszystkie swe poprawki. Pozostają jeszcze poprawki pp. Gostinczara, Jacka i Dulibicza. Mowca zapytuje na podstawie art. 60 regulaminu, czy w zasadzie komisja życzy sobie jakichkolwiek poprawek i zmian.

(Wielka wrzawa). Komisja zasadniczo oświadczyła się przeciw wszelkim poprawkom, poczem wśród wielkiej wrzawy uchwalono etat ministerstwa skarbu bez zmiany. Przewodniczący oświadczył, że tem samem wszystkie poprawki są odrzucone.

Pp. Jarc, Gostinczar i Dulibicz, zgłosili swe poprawki jako votum mniejszości. Termin następnego posiedzenia komisji, podany będzie na piśmie.

Sprawa dróg wodnych.

Wiedeń. (Tel. wł.) „Presse” zamieszcza artykuł o trudnościach w dalszej bu-

dowie dróg wodnych w Galicyi. Dziennik twierdzi, że kredyty na budowę kończą się z końcem r. 1912 a na dalszą budowę nie ma pokrycia. Koło polskie prowadzi jednak akcję dalej i właśnie na tem tle wyłonili się rydności. Jak słychać, przedstawiciele krajów alpejskich zamierzają podjąć akcję przeciw dalszej budowie dróg wodnych i w przyszłym tygodniu porozumieją się w tej sprawie. Drugą trudność stanowi ustalenie tekstu noweli do ustawy. Na opór natrafia tu t. zw. polska klauzula, według której po upływie drugiego peryodu budowy, od 1923 r. ma być corocznie na prowadzenie dalszej budowy wstawiana w budżet pewna kwota tak długo, póki kanały nie będą gotowe. (Rewelacje te nie są zupełnie nowością, Koło polskie wie o tych trudnościach od dawna i od dawna stara się je usunąć z drogi, co mu się niewątpliwie uda. red.)

KRONIKA.

Kalendarzyk:

Dziś 10 listopada (niedziela) rz.-kat.: Opięki N. P. M. — Gr.-kat.: Terentyja.

Wschód słońca o g. 6:29 r., zachód słońca o g. 3:48 po południu.

Prognoza na dziś:

Galicya wschodnia: Zmiennie, czasem opady, cieplota podnosi się, połudn.-wschodni mierny wiatr. Galicya zachodnia: Cz. sem pochmurno i małe opady, nieco cieplej, zachodni mierny wiatr.

Repertuar Teatru miejskiego we Lwowie

Niedziela 10 listopada o wpół do 4 popoł. „W gołębniku”.

Niedziela o wpół do 8 „Tosca”.

Poniedziałek 11. listopada (nowość) „Franciszek Villon” romantyczna komedia w 4 aktach L. Lenza, przetłóżył Adam Krafewski.

Posiedzenia i zgromadzenia:

W „Związku strzeleckim” zebranie „Przyjaciół sztuki wojennej” o g. 11 przedpoł., w lokalu Tow. ul. Kadecha boczna l. 1.

Uroczyste otwarcie tegor. powsz. wykł. uniw. o g. 5 w sali ratuszowej. Wkład prof. dr. K. Twardowskiego „Dlaczego wiedza jest potęgą”.

Odczyty:

W Czytelni akad. p. L. Skoczylasa pt. „Wartości wieczne mistycznych wskazań Mickiewicza” o g. 6 w.

Przedstawienia i wieczorki:

W Czyt. B. Goldmanna, ul. Słoneczna 29, przedstawienie popul., o g. 7 w.

Z sali sądowej. Dziś w nocy nareszcie zakończyła się rozprawa przeciw szalbiercom z otoczenia St. Ossolińskiego. O godz. 2 nad ranem ogłosił przewodniczący trybunału wyrok na podstawie werdyktu przysięgłych, uwalniający ks. Połozynowicza i Goldberga od winy i kary.

Bezczelny rabuś. Do mieszkania Piotra Majby, podczas jego nieobecności, zamieszkałego przy ul. Wyspiańskiego l. 15 a, zakradł się złodziej i zaczął rozbijać szafę. Zamieszkała obok Ludwika Braus, słysząc w mieszkaniu Majby szmer, wyszła na schody, a wówczas rzeźmi-mieszek rzucił się na nią, uderzył jakimś tępym żelazem w głowę i zbiegł.

Kradzież w łaźni. Mikołajowi Horodyskiemu skradziono w łaźni Duchenińskiego 750 K.

Każda przezorna gospodyni stara się, wobec zbliżającej się szybkim krokiem zimy, zabezpieczyć jak najlepiej swe mieszkanie przed zimnem. Zakupuje więc kobierce, chodniki, lambrakiny, portyery i t. p. Na lepszym źródle zakupów tego rodzaju — to bezprzecznie firma fabryczna, która pracuje bez pośredników i może dlatego swój dobry towar za stosunkowo niższą cenę od innych oddawać swym odbiorcom. — Taką firmą jest „Dom dywanów i Dom mebli S. SCHEIN, c. i k. dostawca nadworny i kameralny w Wiedniu I. Bauernmarkt 10, 12 i 14”, mająca własne fabryki w Zdirec i w Wiedniu, której filia we Lwowie przy ul. Hetmańskiej 12 zaopatrzona jest nie tylko w artykuły, wyrabiane we własnych fabrykach, lecz także ma na składzie przepyszne orientalne wyroby po cenach umiarkowanych i dla każdego przystępnych. Katalogi na żądanie i za powołaniem się na niniejszy dziennik darmo i oplatnie wprost z centrali, z Wiednia.

Wszyscy nowo przybywający prenumerujący otrzymają bezpłatnie początek drukującej się powieści St. Żeromskiego pod tytułem „Wierna Rzeka“.

NADESŁANE.

Artykuły i notatki w tym dziale zamieszczone nie pochodzą od Redakcji.

HELIOS KINOTEATR ARTYSTYCZNY ul. Grodecka 2.

Przedstawienia codziennie od godz. 4-tej do 10-tej. Ceny miejsc: od 20 h. do 1 K.

DZISIEJSZY PROGRAM:

1. Niewyjaśniona tajemnica. Farsa.
2. Dziennik Gaumont.
3. Najnowsze aktualności.
4. Skutki rozrządzenia. Komedya.
5. Wdzięczny karp. Humoreska pięknie kolorowana.
6. Skrupiaki morskie. Obraz przyrodniczy.
7. Na włosku. Sensacyjny dramat w 2 aktach ze słynną p. Porten w głównej roli.

Okulista Dr. Leon Gruder

mieszka obecnie 3821

ul. Krzywa 10 (dom WP. Schayera).

Zivnostenská Banka

Filia we Lwowie — ul. 3-go Maja 1. 2

Kapitał akcyjny i fundusze rezerwowe przeszło K. 100.000.000.

Oprocentowujemy wkładki na książeczki po 4 1/2 proc. a wkładki na rachunek bieżący według umowy. Z książeczek wypłacamy do K 5000 dziennie bez wypowiedzenia. — Polecamy nasz

KANTOR WYMIANY

i przeprowadzamy wszelkie transakcje finansowe z Ameryką bardzo szybko i korzystnie.


Dr. Edward Stenzel

otworzył kancelaryę we Lwowie, ul. Sokoła 3. 3485

Dentysta Dr. Teodor Thom

mieszka obecnie 3868 Kościuszki 5. Telefon 1466.

PROSZĘ SPRÓBOWAĆ!



DENTALBINA

NAJLEPSZA ANTYSEPTYCZNA PASTA DO ZĘBÓW. ANTISEPTICUM RÓWNOZNACZNE Z 10% WODĄ KARBOLOWĄ. NIE ZAWIERA POMEKSU. NIE SZKODZI SZKLIWA ZĘBÓW. POSIADA NADZWYKĄ PRZYJEMNOŚĆ. OSOBLIWY SMAK. DUŻA TUBA: 50 HIL. DO NADBYCIA WE WSZYSTKICH APTEKACH I DROGERIACH.

GŁÓWNY SKŁAD DROGERIĄ NIKOLAJSCH, SP. LWÓW. FABRYKA CHEMICZNA LACKOON.

Depesze „Ekonomisty“.

Z giełdy.

Wiedeń. (Tel. wł.). Na wczorajszej giełdzie panowało przygnębienie i mimo chwilowego polepszenia w południe, kursy zatrzymały się na najniższym poziomie dnia. W szrankach była sytuacja również niepomyślna, galicyjskie Karpaty straciły 10 K. Renty były znów słabsze.

Sprawozdania giełdowe i towarowe.

Spirytus.

Wiedeń 9 listopada 1912 (telefon własny). Za towar kontyngentowany z dostawą natychmiastową za 100 Hl. płacono 56— do 57—, Gotówką — i —. Tendencja: bez zmiany.

Ropa.

Dzienne ceny ropy targu lwowskiego z dnia 9 listopada 1912 r.

Wszystko za 100 kg. netto.

Sprawozdanie zaprzysiężonego senszala Alfonsa Gostkowskiego, Lwów Pasaż Hausmana 1. 1, tel. Nr. 1039.

Ceny podane w halerczach za 100 kg. loco cysterna. stacya Borysław, zamknięcie notowań godz 5 popoł.

Waluta (termin dostawy):

15 listopada	685—686
30 listopada	689—692
31 grudnia	698—701
grudzień-styczeń-luty	705—708
styczeń-luty-marzec	712—715
rok 1913	730—740

Tendencja: Ceny w ciągu dnia się wahały i to poza granicę cen wyżej podanych, tak w jednym, jak i w drugim kierunku. Ostatecznie zawarto niewiele transakcji w granicach cen podanych prawie wyłącznie na grudzień, inne terminy podano przypuszczalnie. Przy zamknięciu notowań usposobienie targu zaczęło być silniejsze.

Zboże.

Budapeszt dnia 9 listopada 1912.

Pszonica na kwiecień 1913 11.85—11.86. Żyto na kwiecień 10.46—10.47. Owies na kwiecień 10.85—10.84. Kukurudza na maj 7.93—7.94.

Oferty: mierne. Chęć kupna: mierna. Usposobienie: silne. Pogoda: piękna.

Zamknięcie giełdy wiedeńskiej.

Wiedeń, dnia 9 listopada 1912.

Dziś o godz. 2:30 popoł. notowano.

Akcyje austr. Zakładu kredyt. 600—, Akcyje węg. i skiego Zakładu kredyt. 779.50, Akcyje Anglobanku 316.00, Akcyje Unionbanku 571.00, Akcyje Länderbanku 484.50, Akcyje Bankverein 501.75, Akcyje Bodencredit 1157—, Akcyje galic. Banku hip. 614—, Akcyje Praskiego Banku kredytowego 000—, Akcyje kolei państwowych 674.50, Akcyje kolei pol. 103.00, Akcyje kolei poln. 4740—0000, Akcyje kolei czerniowieckiej 000.00, Akcyje Alpijny 954.00, Akcyje Rima Muranyi 695.50, Akcyje Prag. Towarz. żel. 3313—, Akcyje Fabr. broni 1028—0000, Akcyje tureckiz. tytoniowe 284.00, Akcyje gal. Karpackiego Tow. naft. 740—, Oblig. weg. indemniz. —, Renta majowa 84.85, Renta kor. austr. 85.00, Renta kor. weg. 84.55, 53 l. list. Tow. kred. z emsk. 83.40, 4-proc. listy Banku hipot. 87.50, 4 pół proc. l. Banku hip. 93.40, 5-proc. list. Banku hipot. —, 4 proc. listy banku kraj 85.14, 4 i pół proc. B. cr. 94.25, 4-proc. gal. Oblig. prop. 93.40, 4-proc. gal. pożyczka kraj z r. 1893 84.00, 4-proc. pożyczka m. Lwowa 86—, 4-proc. pożycz. m. Krakowa 84.45, Kosy turr. 211.25, Marki 1 7.88, Ruble 2.54.50, 5-proc. renta rosyjska 123.5 r. 10.85 Akcyje Skoda 746.00 Galic. Bank kred. 97.00—98.00, Powsz. Bank depozytowy 000—, Nowa całta koron. austr. —, Bułgary 92.50.

Usposobienie przy spokojnym ruchu osłabione z powodu słabej zagranicy wskutek politycznych obaw i budapeszteńskich sprzedaży.

CLAUDE FARRERE.

31

WALKA.

Przełożyła

Jadwiga Mroczkowska.

Wicehrabia Hirata, stojący opodal, spostrzegł go. Oczy jego porównały szybko azyatycką twarz, wymalowaną na płótnie, z zachodnią twarzą mrs. Hockley, która podeszła bliżej, aby się lepiej przyjrzeć. I półgłosem wyrzekł kilka japońskich słów, które jeden tylko komendant Fergan zdołał pochwytać.

— Czy to... sąd artystyczny? — zapytał Felze zaciekawiony.

— Nie, kochany panie! Prawdziwy Sotsouma rzadko wygłasza sądy artystyczne. Wicehrabia Hirata wyraził tylko twierdzenie etnologiczne, dosyć zresztą doskonale. Oto tłumaczenie jego słów: „Nasza skóra jest żółta, ich biała; złoto jest cenniejszem od srebra“.

XIV.

Pokój mrs Hockley na pokładzie „Isolda“ był wzorowany na pokoju cesarzowej rosyjskiej, na pokładzie „Standardu“. Umeblowanie jego było angielskie, z obfitością jasnych boazerii zielonkowej laki i mozaiki z drzewa różnych odcieni. Łóżko miało tylko muślinową firankę tkaną w wielkie irysy. Dywan był zwykłą pilśnią strzyżoną i przybitą do podłogi. A zamiast obrazów były fotografie. Mrs. Hockley znajdowała w tem skrupulatnem naśladownictwie prostej w swych upodobaniach władczyni podwójne zadowolenie swej demokratycznej próżności i wrodzonej skłonności do komfortu.

Prawdziwy przepych, przepych złota, marmurów, obrazów sławnych mistrzów, starożytnych posągów — ten przepych roztocono w salonach i halach. Lecz do apartamentów osobistych nadawała się lepiej miękka prostota brytańskiego urzędzenia.

Wybiła północ.

Wyciągnięta na łóżku, z łokciem opartym na poduszce a policzkiem na dłoni mrs. Hockley, mająca za jedyne ubranie pierścionki i koszulę z czarnej „surah“, o wiele przeźroczystszą niż wszelkie koronki, słuchała, jak miss Elsa Vane czytała jej na głos, jak co wieczora.

Miss Elsa Vane, wzorowa lektorka, siedziała na krześle o prostym oparciu w swej obiadowej sukni, zresztą bardziej nieprzyzwoitej jako suknia, niż koszula mrs. Hockley, jako koszula — różnica między niemi istniała taka sama, jak między obnażeniem częściowem, a zupełnem w każdym razie była to suknia.

A ponieważ, jak wiadomo „jak cię widzą, tak cię piszą“, miss Vane wyrównywała więc swem ubraniem i ułożeniem, to co w ułożeniu ubrania mrs. Hockley mogło być cokolwiek zbyt śmiałem. Taki był zresztą codzienny wieczorny program mrs. Hockley niecierpiąc naruszenia go nic w nim nie zmieniała.

I miss Vane czytała tego wieczora jedenaśty rozdział tomu, którego rozdział dziesiąty czytała w przeddzień.

Nieco nosowym głosem, jaki mają wszystkie Vankeeski, lecz jasnym i bardzo poważnym, jak na dźwięk głosu młodej dziewczyny, kończyła, skandując wyrazy:

„A jednak — dziwne przeciwieństwo dla tych, co wierzą w epoki rozwoju — historia geologii wykazuje nam, że życie jest tylko krótkim epizodem pomiędzy dwiema wiecznościami: śmierci, i że wśród tego nawet epizodu, świadoma

myśl trwała i trwać będzie jedną tylko chwilę. Myśl jest tylko błyskawicą wśród długiej nocy.

„Lecz ta błyskawica jest właśnie wszystkim“.

— Poincaré — rzekła mrs. Hockley — jest oryginalnym pisarzem.

Miss Vane znużona piła tradycyjną lemoniadę — „lemonsquash“, przyrządzoną już poprzednio.

— Oryginalny — powtórzyła mrs. Hockley.

— niezaprzeczenie filozoficznym. Jest nieco powierzchnowy, czy pani nie znajduje? Zbyt francuski i pozbawiony niemieckiego pogłębienia.

— Tak — rzekła miss Vane, — Niemcy przystosowują do każdego tematu odrębny język, który się z przyjemnością poznaje i łatwo rozumie, jako uchwytniejszy dla naszego umysłu. Poincaré mówi językiem powszechnym. I jest w tem niemoralna tendencja.

Mrs. Hockley niedbale rzuciła się nawznak i objęła splecionymi rękoma kolano.

— Niemoralna, w samej rzeczy. Masz słuszność, Elso. Zresztą ten gminny język stwarza niebezpieczeństwo ateizmu. I niewłaściwą jest rzeczą, by nieoświecony lud czytał takie książki, któreby mu się wydały niereligijnymi.

— Czy pani myśli, że te książki nie są naprawdę niereligijne?

— Ma się rozumieć. Myślę. To jasne, że są tylko paradoksalnem rozumowaniem. Nie obalają żadnych wierzeń.

Ręce splecione na kolanie, opadły wdłuż bioder i chwyciły z pod lekko podgiętej koszuli odkrytą nogę w kostce. Mrs. Hockley w tej nowiej pozycji usiłowała uzupełnić swoją myśl.

— Pismo święte...

(C. d. n.)